

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de derinleşen ekonomik krizle birlikte, işçiler emeklerinin karşılığını alamamakta, hak gaspları karşısında patronların pervasızlığı artmakta, devlet ise bu suçların faili değilse dahi ortağı haline gelmektedir. Özel sektör eliyle yürütülen iş güvencesizliği politikaları ve bu politikalara karşı yürütülen direnişler, artık sadece çalışma yaşamına ilişkin değil, hukuk devleti ilkesinin de nasıl çiğnendiğini de gözler önüne sermektedir.

Son olarak Avane Cloud Kitchen adlı işyerinde 270 işçi, hiçbir yasal gerekçe sunulmadan işten çıkarılmış, maaşları ve kıdem/ihbar tazminatları da ödenmemiştir. İşçilerin; alacaklarının faizleriyle birlikte ödenmesi, tazminatlarının eksiksiz yatırılması ve patronun iflas ilanı yoluyla hak gasbına kalkışmasının yargı tarafından incelenmesi yönündeki meşru taleplerine karşılık patronun yaptığı ve işçilerin basın ile paylaştığı açıklaması, Türkiye'de iş hukuku alanında gelinen vahim noktayı açıkça ortaya koymaktadır.

Öte yandan, patron işçilere yönelik yayınladığı yazılı açıklamasında; "Kesinlikle yasal bir hakkınız yoktur. Ödemeler, sadece vicdanıma kalmıştır" ifadelerini kullanmış, böylelikle yasal sorumlulukları açıkça reddetmiş ve ödemeleri kişisel keyfiyetine bağlamıştır. Bu açıklama, yalnızca bir işçiye değil, tüm hukuk sistemine meydan okumadır. İşçilerin haklı taleplerine karşı patronların kulaklarını tıkayarak emekçileri mağdur etmeye devam etmesi mevcut çalışma koşullarının ve işçi hakları ihlallerinin ne denli yaygınlaştığının acı bir göstergesidir. İşçilerin emeklerinin karşılığını almak için verdikleri mücadele, sadece kendileri için devletin denetleyici rolünü işlevsiz kılan bu tutum, işçilerin anayasal ve yasal haklarını "lütuf" gibi gösteren bir anlayışı yansıtmaktadır.

Evinde hasta çocuğunu tedavi ettiremeyen, doğalgazı kesilen, icra takibine uğrayan işten çıkarılan işçilere “hakkınızı helal edin” denilerek kendilerinden istenilen helalliği ancak haklarını aldıklarında helal edeceklerini açıklayan işçiler bu mağduriyetin sadece 270 kişiyi değil ailelerini de etkilediğini belirterek yasal yollara başvurarak mücadelelerini sürdüreceklerini belirterek şirket tişörtlerini şirketin bahçesine bırakarak haklı bir eylem gerçekleştirmişlerdir.

Bu bağlamda:

1. Avane Cloud Kitchen adlı işyerinde çalışan 270 işçinin hiçbir yasal gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldığı ve ödenmeyen maaş ve tazminatlarıyla baş başa bırakıldığı iddiası Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir? Bakanlığınız bu konuda herhangi bir denetim veya soruşturma başlatmış mıdır?
2. Patronun işçilere hitaben “kesinlikle yasal bir hakkınız yoktur, ödemeler vicdanıma kalmıştır” ifadelerini içeren açıklaması hakkında Bakanlığınız nasıl bir değerlendirmede bulunmuştur? Bu açık hukuksuzluk karşısında neden idari ya da cezai işlem başlatılmamıştır?
3. Bu açıklama, Türk İş Kanunu ve Anayasa’nın çalışma haklarına dair düzenlemeleriyle açıkça çelişmekte midir? Bakanlığınız, bu ifadenin ve uygulamanın doğrudan işçi haklarına saldırı anlamı taşıdığı yönünde bir hukuki değerlendirme yapmış mıdır?
4. Bakanlığınızca atılacak somut adımlar nelerdir? İşçilerin taleplerinin karşılanması için arabuluculuk veya denetim gibi mekanizmalar işletilecek midir?
5. İşçilerin direnişine destek olmak ve haklarının iadesini sağlamak amacıyla işçilerin alacaklarının faizleriyle birlikte ödenmesi, kıdem ve ihbar tazminatlarının eksiksiz verilmesi ve işverenin “iflas oyunu” yoluyla hak gaspı girişiminin yargı tarafından incelenmesi taleplerine dair Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
6. Patronun “vicdanına kalmış” bir ödeme anlayışıyla hareket ettiği bir düzende, işçilerin haklarını güvence altına alacak kamu otoritesi nerede durmaktadır? Bakanlığınızın bu keyfiyeti önlemek için geliştirdiği herhangi bir politika veya mekanizma bulunmakta mıdır?
7. Bu örnek olay, Türkiye’de artan işveren keyfiyeti ve işçi hakları ihlallerinin çarpıcı bir örneğidir. 2024-2025 yılları arasında iş hukuku ihlalleriyle ilgili kaç dosya Bakanlığa ulaşmıştır? Bunlardan kaç yapıtımla sonuçlanmıştır?

8. Bakanlığınızca işçi hakları ihlallerinin, özellikle de maaş ve tazminat ödemelerinin yapılmamasının yaygınlaşmasının önüne geçmek için ne gibi yasal düzenlemeler veya denetim mekanizmaları planlanmaktadır?
9. Bu ve benzeri durumlarda, grev ve direniş haklarını kullanan işçilere yönelik olası baskıların önlenmesi ve emek mücadelesinin korunması için Bakanlığınız ne gibi tedbirler almayı planlamaktadır?
10. Bakanlığınız Türkiye’de patronların sendikal örgütlenme, hak arama ve direniş hakkına karşı yürüttüğü baskı ve cezasızlık politikalarına karşı nasıl bir yol haritası öngörmektedir?